

Memo

Onderwerp

Reactie op berichtgeving Omroep Brabant over situatie chemische bedrijven

Datum

30 januari 2017

Documentnummer

Aan

PS

Kopie aan

van

Johan vd Hout

Telefoon

Email

Geachte leden van PS,

Omroep Brabant publiceerde op 23 januari j.l. een nieuwsitem onder de kop 'Driekwart van Brabantse chemiebedrijven heeft veiligheid niet op orde; wachten is op de volgende ramp'. Op basis hiervan heeft ook het NOS-journaal aandacht besteed aan de kwestie.

De berichtgeving van Omroep Brabant was gebaseerd op enkele opgevraagde inspectierapporten, toegelicht door de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant die namens de provincie de VTH-taken bij de risicovolle bedrijven uitvoert.

We hebben geconstateerd dat Omroep Brabant de feiten op een bijzonder ongelukkige manier heeft geïnterpreteerd. Dat hebben we de redactie laten weten. Ook de OMWB heeft een (wat meer gedetailleerde) reactie gestuurd. Met het oog op een evenwichtige beeldvorming lijkt het me belangrijk dat u van beide reacties kennis neemt.

Met vriendelijke groet,

Johan van den Hout

De berichtgeving van Omroep Brabant over de Brabantse Brzo-bedrijven leidt tot een vervormd beeld van de werkelijkheid. Het feit dat er sprake is van een hoog aantal geconstateerde overtredingen, wordt ten onrechte vertaald als '*slecht presteren*'. Ook de zinsnede '*driekwart Brabantse chemiebedrijven heeft veiligheid niet op orde*' schetst een zeer overtrokken beeld. Bij constatering van een onveilige situatie zal **ALTIJD** een (deel van een) bedrijf ervan stilgelegd worden. Dit zijn overtredingen 'categorie 1'.

- In 2015 werd in Brabant 5x vanwege een onveilige situatie een (deel van een) bedrijf stilgelegd. Dit betrof steeds voor een voor werknemers onveilige situatie, en gebeurde door de inspectie SZW. De omgevingsdienst heeft geen onveilige situaties voor de leefomgeving geconstateerd en derhalve geen stilleggingen verordonneerd.
- In 2016 werd **geen** bedrijf stilgelegd. Noch door iSZW, noch door de omgevingsdienst.^{*)}

Na de brand bij Chemiepack zijn er essentiële zaken veranderd in het Brzo-toezicht in Brabant:

- We houden bij elk Brzo-bedrijf minimaal 1x per jaar een onverwachte inspectie op aspecten van milieu en veiligheid.
 - In Brabant krijgt elk Brzo-bedrijf jaarlijks minimaal één aangekondigd bezoek en één onaangekondigd bezoek. Afhankelijk van de inspectieresultaten kan dit meer zijn. Daarmee zit de inspectie bovenop de bedrijven. *(Dit gebeurt niet altijd en overal in Nederland. Dat hoeft volgens Europese regelgeving ook niet. Er zijn lage- en hogedrempelbedrijven. De lagedrempelbedrijven moeten in ieder geval één maal per drie jaar geïnspecteerd worden en de hogedrempelbedrijven jaarlijks. Dit betreft de aangekondigde inspectie)* Uiteraard leidt het verscherpte Brabantse toezicht tot verschillen per bedrijf in het aantal geconstateerde overtredingen en in het totaal aantal geconstateerde overtredingen.
- We hebben nog maar één inspectiedienst voor heel Brabant, en die voldoet aan de kwaliteitseisen voor de dienst en voor de individuele medewerkers.
 - Naar aanleiding van het rapport van de Onderzoeksraad voor Veiligheid over het incident bij Shell, worden ook overtredingen die ter plekke en in het bijzijn van de inspecteur ongedaan worden gemaakt als overtreding opgenomen in de inspectierapporten en de openbare samenvattingen. Dat gebeurde in het verleden niet altijd. Dit verklaart de toename van het aantal overtredingen, waarvan de meeste in categorie 3.
- Er is nog maar één verantwoordelijke overheid (de provincie) voor alle Brzo-bedrijven in Brabant, dus 1 opdrachtgever voor de OMWB. Daarmee worden wekelijks alle lopende zaken doorgesproken. Op alle geconstateerde tekortkomingen wordt streng en consequent gehandhaafd volgens de (landelijke) handhavingsstrategie.
 - Opmerking: er is ook sprake van stillegging wanneer slechts in een klein gedeelte van een bedrijf de werkzaamheden tijdelijk gestaakt moeten worden. Bijvoorbeeld wanneer werknemers aan het werk waren zonder goede beschermingsmiddelen.

Al met al is ons beeld dat de toegenomen kwaliteit van de inspecties, de intensiteit ervan en de wijze waarop, meer overtredingen in beeld brengt dan bij de inspecties die in het verleden plaatsvonden. De toename van het aantal spontane meldingen van 'ongewone voorvallen' door bedrijven onderstreept de positieve effecten van het verbeterde toezicht en de inzet van bedrijven op veiligheid onder invloed van de verbeterde inspecties.

^{*)} 2016:

Van de 49 overtredingen die de OMWB constateerde bij de aangekondigde inspecties in 2016, zijn er 40 categorie 3 en 9 categorie 2. Bij de onaangekondigde inspecties waren het er in totaal 34; waarvan 30 categorie 3 en 4 categorie 2.

Reactie provincie Noord-Brabant op berichtgeving Omroep Brabant

Kop luidt: Driekwart Brabantse chemiebedrijven niet op orde / Wachten is op de volgende ramp.

Hiermee wordt de suggestie gewekt dat we hier in Brabant leven op een tijdbom en de situatie volstrekt niet in de hand hebben. Het tegendeel is het geval.

In Noord-Brabant zijn 77 BRZO-bedrijven in Brabant (bedrijven met bijzondere risico's op zware ongevallen). Dat zijn overigens lang niet allemaal chemische bedrijven.

De meeste BRZO-bedrijven hebben hun zaken prima op orde. Dat blijkt uit de periodieke controles die de OMWB er – aangekondigd en onaangekondigd – houdt. Die inspecties zijn integraal, dat wil zeggen dat er wordt samengewerkt met ISZW en het de Inspectie ILT.

Er is dus geen enkele aanleiding om te zeggen dat het in zijn algemeenheid een zootje is bij die bedrijven. Wat niet wil zeggen dat er nooit iets aan de hand is. Met name sinds de Chemie Pack-brand (2011) zijn de regels, voorschriften en inspecties verscherpt. We letten bij BRZO-bedrijven op de kleinste dingen en zijn daar ook transparant over. Dat kan automatisch leiden tot het beeld dat 'er veel aan de hand is', maar voor een volledig juist beeld is het dan ook belangrijk om zorgvuldig te onderscheiden WAT er dan aan de hand is.

Vanuit het motto 'Voorkomen is beter dan genezen', benadrukken de provincie/OMWB in hun beleid en in de contacten met BRZO-bedrijven overigens voortdurend het belang van een gezonde veiligheidscultuur. In het najaar van 2016 hebben we hierover in het provinciehuis b.v. een door BRZO-bedrijven goed bezocht seminar gehouden.